

## Ekoturism räddar hotade arter

En färsk studie från Australien visar att nettoeffekten av natur- och ekoturism i de allra flesta fall är positiv för hotade djur- och fågelarter. Enligt forskarna är ekoturism skillnaden mellan överlevnad och utrotning för bland annat afrikanska vildhundar, geparder, smutsgam, lejonamarin och sydafrikansk pingvin.

Tidigare i år publicerade en grupp australiensiska forskare en studie som analyserar turismens nettoeffekt för nio hotade djur- och fågelarter runt om i världen. Resultatet visar att natur- och ekoturismens nettoeffekt är positiv för sju av arterna. Detta gäller gepard, vildhund och pingviner i Afrika, lejonamarin i Brasilien, större soldatara i Costa Rica, smutsgam i Spanien och Hoolock gibbonapa i Indien. Utfallet påverkas av bland annat besöksvolymerna och i vilken grad turismens intäkter kanaliseras vidare till naturskydd. Just bristen på pengar är enligt forskarna naturskyddets största utmaning och gruppen skriver att över 80 procent av dagens förvaltning av världens nationalparker finansieras av natur- och ekoturism. Studien hävdar vidare att betydelsen av privata reservat, ofta finansierade med turismintäkter, spelar en växande och allt viktigare roll för olika åtgärdsprogram för hotade djur- och fågelarter.

För Sydostasiens orangutanger är forskarnas slutsats att just mängden besökare kan avgöra artens framtid. Små volymer av natur- och ekoturism är otillräckligt för att motverka dagens skogsavverkningar. Mer moderata volymer kan räcka för att bibehålla dagens antal, men ska antalet orangutanger öka, då krävs det enligt forskarna betydligt högre nivåer av natur- och ekoturism.

I fallet med Hookers sjölejon på Nya Zeeland, som idag hotas av ett intensivt fiske, var dock natur- och ekoturismens nettopåverkan negativ. Turismintäkterna är otillräckliga för att motverka utfiskningen. Istället bidrar turisternas besök till en ökad dödlighet bland sjölejonens ungar enligt forskargruppen från Griffith University i Brisbane på Australiens östkust.

Huvudbudskapet från en av rapportens författare, doktor **Clare Morrison**, är emellertid: - För merparten av de hotade djur- och fågelarter som vi har analyserat, är natur- och ekoturism skillnaden mellan överlevnad och utrotning.

En liknande slutsats drar **Mariann Eriksson**, marknadschef på svenska Världsnaturfonden WWF, efter sitt senaste besök i Afrika.

- Det finns en del kritiska röster mot ekoturism. Men tittar man på resultatet, så gör unika arter som gorillor, schimpanser och guldmarkattor att naturvården kan fortsätta sitt arbete att bevara den biologiska mångfalden och skydda skogens ekosystemtjänster. Utan de pengar som kommer in via ekoturism, skulle annars dollarlöften för exploatering av olja och mineraler vara svåra att stå emot.

#### Så här gick studien till:

Det är svårt att mäta turismens påverkan på avgränsade bestånd av hotade arter. Forskargruppen (Castley, Morrison och Buckley) i Australien valde att använda den vedertagna PVA-metoden (Population Viability Analysis), som utifrån en mängd data och faktorer förutser hur en specifik population av djur eller fåglar kommer att utvecklas över tid. Rapportens nio djur- och fågelarter uppfyllde alla ett par kriterier. Beståndet skulle ha studerats enligt PVA-metoden under de senaste 15 åren, den hotade arten skulle vara föremål för natur- och ekoturism och det skulle finnas oberoende information om naturskyddets och turismens påverkan. Utifrån bland annat besöksvolym, störning från turister, deras bidrag till naturskydd, närvaron av olika åtgärdsprogram, tjuvjakt och direkta faktorer som artens livslängd, dödlighet, tillgång till föda och rätt biotop gjordes beräkningar över hur de olika populationerna skulle utvecklas under de kommande 25 till 100 åren.

#### Länkar:

- [Going on safari? Research shows ecotourism can help save threatened species](#)
- [Ecotourism doesn't always help orangutans, but may benefit other endangered animals](#)
- [Net Effects of Ecotourism on Threatened Species Survival](#)
- [Krönika: Jätteoperation när bergsgorillorna ska räknas](#)